

Streszczenie rozprawy doktorskiej

mgr Katarzyna Piotrowska

Innowacyjność bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce na przykładzie inwestycji zagranicznych z kapitałem chińskim.

Postępująca globalizacja, rozwijająca się liberalizacja handlu oraz silnie działająca konkurencja o zasięgu międzynarodowym stawiają polską gospodarkę przed nowymi wyzwaniami, związanymi z przyciągnięciem kapitału zagranicznego, a wraz z nim innowacji. Dodatkowo dynamiczne i nieprzewidywalne zmiany w otoczeniu przedsiębiorstwa, takie jak: nowe technologie, przemiany społeczne, rozwój rynków finansowych, zmiany geopolityczne czy obecnie występujące zagrożenia wynikające z obecności koronawirusa powodują, że przedsiębiorstwa, jak nigdy wcześniej, muszą stale być nastawione na zmianę w funkcjonowaniu.

Celem rozprawy doktorskiej było określenie, czy bezpośrednie inwestycje zagraniczne z kapitałem chińskim w Polsce charakteryzują się innowacyjnością. W ramach realizacji tak postawionego celu, Autorka sformułowała **hipotezę badawczą** sprowadzającą się do twierdzenia, że bezpośrednie inwestycje zagraniczne z kapitałem chińskim w Polsce charakteryzują się relatywnie niskim stopniem innowacyjności, a wytwarzane dobra i usługi mają charakter odtwórczy (imitacyjny), przez co w relatywnie małym stopniu przyczyniają się do wzrostu innowacyjności Polski. W weryfikacji hipotezy badawczej pomogą dwie hipotezy pomocnicze. Hipoteza pomocnicza 1 to: nowy Jedwabny Szlak ma wpływ na rozwój innowacyjnych inwestycji chińskich w Polsce. Hipoteza pomocnicza 2 brzmi: innowacyjność inwestycji z kapitałem chińskim jest powiązana z działem, w którym funkcjonują.

Konstrukcja dysertacji doktorskiej składa się ze wstępu, czterech rozdziałów oraz zakończenia. Całość jest podporządkowana realizacji zakładanych celów dysertacji. Praca ma charakter teoretyczno-empiryczny. Pierwsze dwa rozdziały mają charakter teoretyczny, następne dwa weryfikują podstawy teoretyczne przez działania empiryczne.

Pierwszy rozdział skupia się na określeniu kluczowej definicji bezpośrednich inwestycji zagranicznych oraz odróżnia je od inwestycji portfelowych. Następnie omówione zostają podmioty tworzące inwestycje zagraniczne. Kolejnym punktem rozdziału jest określenie czynników lokalizacji inwestycji zagranicznych, aby przejść do teoretycznych aspektów BIZ w ujęciu makro i mikroekonomicznym.

Drugi rozdział w całości poświęcony jest zagadnieniom związanym z innowacyjnością. Autorka rozpoczyna rozdział od omówienia różnych definicji oraz wybrania tej właściwej, którą wykorzystuje w dalszych badaniach. Kolejnym punktem omówionym w rozdziale są determinanty działalności innowacyjnej. Ważnym punktem w dysertacji doktorskiej jest określenie BIZ jako czynnika

kształtującego innowacyjność poprzez omówienie takich zagadnień, jak: międzynarodowy transfer technologii, działalność badawczo-rozwojowa czy dyfuzja innowacji jako proces rozprzestrzeniania się innowacji. Rozdział kończą informacje dotyczące obecnie prowadzonej polityki innowacyjnej w Polsce.

Trzeci rozdział ma wymiar metodyczny i empiryczny. Zaprezentowano w nim zarys metodyczny badań nad innowacyjnością bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Autorka najpierw przedstawia metody, a następnie mierniki badania działalności innowacyjnej. Kluczowym dla tego rozdziału, jak i całej pracy, jest punkt poświęcony projektowaniu badań nad działalnością innowacyjną bezpośrednich inwestycji zagranicznych, gdzie Autorka podaje autorską metodę opartą na triangulacji. Empiryczna część rozdziału dotyczy identyfikacji podmiotów z kapitałem chińskim w Polsce, ale również dezynwestycji w Polsce. Na koniec opisano Nowy Jedwabny Szlak jako determinantę rozwoju chińskich BIZ na terenie Polski.

Czwarty rozdział poświęcony jest empirycznej weryfikacji głównej hipotezy badawczej oraz hipotezom pomocniczym. W tym celu zrealizowano badania w okresie marzec 2019 – kwiecień 2020. W ramach badań przeprowadzono wywiad z ekspertami oraz opisano rozbudowane studium przypadków z czterema chińskimi przedsiębiorstwami. Kolejną częścią badań było przeprowadzenie ankiety odnośnie innowacyjności inwestycji z kapitałem chińskim w Polsce, zebranie danych oraz przeprowadzenie badań statystycznych, których narzędziem jest analiza korelacji Spearmana. Każda z metod badawczych ma podane wyniki, które jednocześnie weryfikują hipotezę główną lub hipotezy pomocnicze.

Rozprawę doktorską kończy zakończenie, które zawiera najważniejsze wnioski z pracy. Przeprowadzone badania negatywnie zweryfikowały główną hipotezę badawczą. Tym samym dowiedziono, że inwestycje zagraniczne z kapitałem chińskim w Polsce charakteryzują się wysokim stopniem innowacyjności. W zależności od przyjętej skali, innowacja była określana jako zmiana na skalę przedsiębiorstwa, kraju lub świata. Innymi słowy, dobra i usługi wytwarzane w przedsiębiorstwach z kapitałem chińskim w Polsce są innowacyjne w nawiązaniu do przyjętej skali i rodzaju innowacji zagranicznych. Część empiryczna również negatywnie zweryfikowała hipotezę pomocniczą nr 1 i tym samym wykazano, że Nowy Jedwabny Szlak nie ma realnego wpływu na powstawanie nowych inwestycji, w tym przedsięwzięć posiadających znamiona innowacyjności. Wnioski z przeprowadzonych badań pozwoliły na pozytywną weryfikację hipotezy pomocniczej nr 2 i tym samym stwierdzono, że innowacyjność inwestycji z kapitałem chińskim jest powiązana z działem, w którym funkcjonują. Takie wnioski płyną po analizie odpowiedzi ekspertów biorących udział w wywiadzie bezpośrednim, syntezie wniosków z czterech przeprowadzonych case studies.